

Tarja Heinonen / Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme ry

Viite: Metsänkäyttöilmoitus 1-2025-52914 (ilmoitusviite MHY20250505013103107)

Asia: Kiinteä muinaisjäänös metsänkäyttöalueella, 532-409-1-1693 ARVILA, Lahti

Lahdessa sijaitsevalle Arvilan kiinteistölle (tunnus 532-409-1-1693) on tehty metsänkäyttöilmoitus. Metsänkäyttösuunnitelman kuvio 25.0 sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaaman kiinteän muinaisjäänöksen, historiallisen ajan asuinpaikan (muinaisjäänösrekisterin kohde *Kuurin ratavartijan tontti* 1000024312) alueella. Kyseessä on ratavartian tontti, jolla on sijainnut yksinkertainen vahtitupa. Senaatin kartastossa vuodelta 1875 tontilla näkyy kolme rakennusta: yksi radan vieressä tontin lounaiskulmassa, yksi sen takana sekä yksi tontin pohjoissivulla. Mitään rakennuksista ei ole merkitty asuinrakennukseksi (kartassa merkitty normaalisti punaisella), mutta ratavartijan tupa on luultavasti ollut lähinnä rataa oleva rakennus. Tontin autioitumisen ajankohta on epäselvä, mutta se on tyhjä jo vuoden 1964 kartassa. Uudenkylän ja Mankalan välille rakennettu luonnonkivistä rakennettu kipinäaita kiertää tontin ja rajaa sen selkeästi ympäröivästä maastosta. Kiviaidan vieressä tontin sisäpuolella on vanhaa piikkilanka-aitaa, jonka puiset aidantolpat ovat myös jäljellä, tosin selvästi lahonneena. Rakennusten kivijalat eivät ole enää selkeästi nähtävissä. Tontilta löytyy kuitenkin kivijalan kappaleita rakennusten sijaintipaikoilta. Tontin luoteiskulmassa on joko kaivon tai maakellarin paikka. (Viimeisin tutkimus: *R. Ruotsalainen 2021, Lahti-Kouvola-rataosuuden kulttuurihistoriallisten kohteiden inventointi*).

Pyydettyinä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa, että hakkuut on mahdollista toteuttaa metsänkäyttöilmoituksessa esitetyllä kuvioilla, mutta ratavartian tontin alueella (ks. oheinen karttaliite) ne on suoritettava rakenteita ja niiden lähialueita vahingoittamatta (kantojen repiminen maasta, laikutus yms. on kielletty). Myös metsäkoneiden käyttö ja reitit on suunniteltava siten, etteivät rakenteet ja niiden välitön lähialue vahingoitu. Alueelle ei myöskään saa varastoida puutavaraa tai kasata hakkuujätettä ja myös puunkorjuu on suoritettava siten, etteivät rakenteet alueella vahingoitu. Mikäli suojellun alueen erottamisessa on maastossa ongelmia, alueellinen vastuumuseo voi pyynnöstä virkatyönään suorittaa sen maastoon merkinnän. Tarvittaessa voidaan järjestää myös katselmus ennen hakkuita. Suojeltu alue on merkitty lausunnon liitteenä olevalle karttaliitteelle.

Metsäkeskuksen tieto- ja ohjesivu muinaisjäänöksiin liittyen:

<https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsanhoito-ja-hakkuut/muinaismuistot>

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

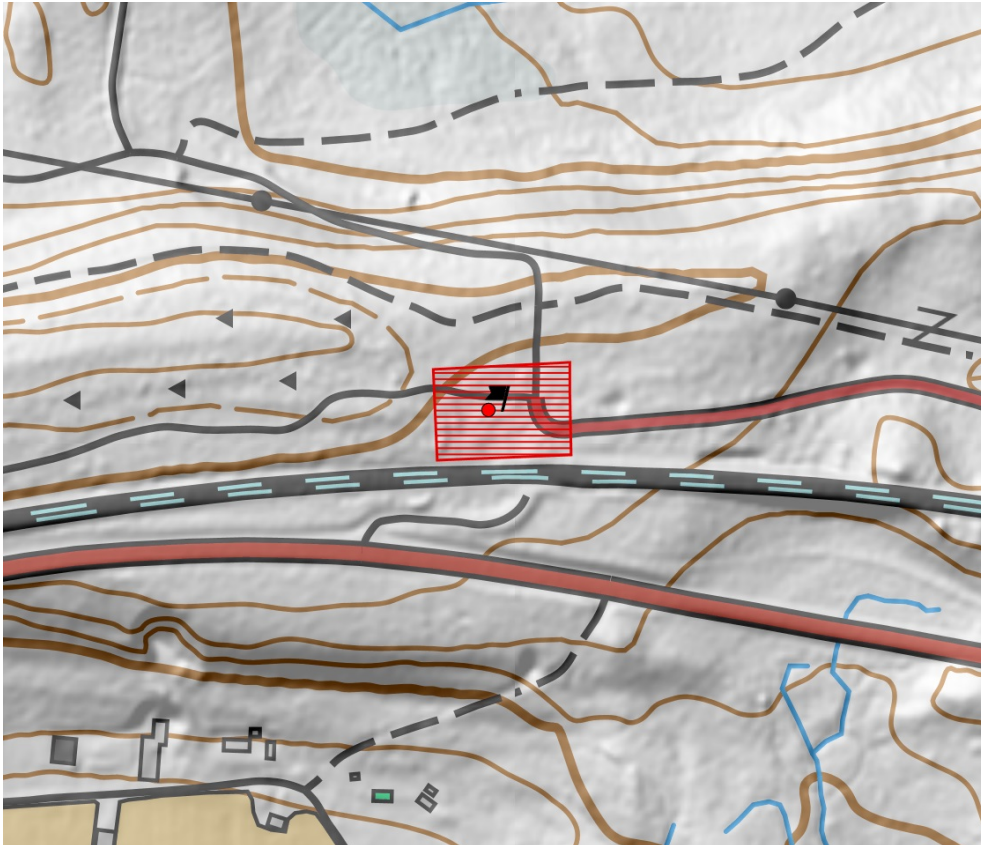
tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Esko Tikkala

Liitteet: Karttaliite

Tiedoksi: Museovirasto, kiinteistönomistaja

Karttaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Ratavartijan tontti merkitty punaisella rasterilla (muinaisjäännösrekisterin kohde Kuurin ratavartijan tontti 1000024312).